

SAKSFRAMLEGG

Innspill til høring av endring i plan- og bygningsloven - forbud mot nedbygging av myr

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyre	30.10.2025

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler kommunestyret å fatte slikt vedtak:

Vurderingene av de tre konkrete spørsmålene, som er redegjort for under saksopplysningene, sendes som Krødsherad kommunes innspill til høring av endring i plan- og bygningsloven - forbud mot nedbygging av myr.

Begrunnelse:

Høringsinnspillene svarer ut de tre konkrete spørsmålene departementene ber om svar på.

Saksopplysninger:

Krødsherads kommunestyre har i Ringeriksregionens erklæring om klima og miljø 2024 vedtatt mål om å forvalte vår natur slik at karbonlagre i jord, skog og myr opprettholdes på minst samme nivå som i dag. Erklæringen er kommunens viktigste styringsdokument innenfor fagområdene klima, miljø og natur. Her defineres kommunes mål innfor de tre teamene klimagassutslipp og karbonlagre, natur, miljø og vann, og klimatilpassing.

Myr er viktig for naturmangfold med en rekke rødlistede naturtyper og arter og er den økosystemtypen med størst karbonlager per arealenhet. Myr kan også gi verdifulle bidrag til flomdemping og er derfor viktig for klimatilpassing. Forslaget om å innføre et generelt forbud mot nedbygging av myr gjennom plan- og bygningsloven, er allikevel problematisk av flere årsaker som drøftes under:

Spørsmål 1: Bør terskelen for kommunens planskjønn for reguleringsplaner som gjør unntak fra forbudet mot nedbygging av myr være høyere enn ellers, eller bør det følge samme regelverk som ellers, uten krav om klar interesseovervekt?

Krødsherad kommune mener forslagene til lovendringer i høringsnotatet er for vidtrekkende. Terskelen for kommunens planskjønn for reguleringsplaner som gjør unntak fra forbudet mot nedbygging av myr bør ikke være høyere for myrareal enn ellers. Kommunene behandler i alle reguleringssaker komplekse avveininger mellom mange forhold som hver for seg er svært viktige. Det vil være uheldig å peke på at ett enkelt tema er viktigere enn de andre. Kommunen mener at dagens rettslige reguleringer av myrområder med hjemmel i plan- og bygningsloven, sammen med nasjonale forventninger og statlige planretningslinjer ivaretar behovet for særlige beskyttelsestiltak for myrområder av hensyn til disse områdenes evne til karbonlagring og øvrige funksjoner.

Spørsmål 2: Bør forbudet gjelde all myr, uansett dybde, eller bør det avgrenses til myr dypere enn 30 cm, etter modell av forbudet mot nydyrking av myr?

Dersom departementene fastholder forslaget om et generelt lovforbud mot bygging i myr, mener Krødsherad kommune forbudet kun bør gjelde myr som utgjøre en nevneverdig effekt når det gjelder karbonlagring. Krødsherad støtter derfor det alternative forslaget i høringsnotatet punkt 3.1.2, hvor det er foreslått at forbudet avgrenses til myr med minst 30 cm torvlag.

For forutsigbarhet i kommunal arealplanlegging er det viktigste at definisjonen er tydelig og at det raskt lages ett offisielt, landsdekkende kart som viser arealer hvor det etter stor sannsynlighet forekommer myr i tråd med den definisjonen som tas inn i loven.

Høringsnotatet redegjør for de mange ulike definisjoner og kartlag som i dag er i bruk om myr. Det gir dårlig forutsigbarhet for både private utviklingsaktører og offentlige myndigheter hvis det er tvil om hvilke kartlag som skal sjekkes. Det hadde vært svært praktisk om det ifm. forvaltningen av forbudet ble laget ett kartlag hvor all relevant informasjon om myr ble samlet og som holdes løpende oppdatert. For å få et regelverk som er enkelt å praktisere er det viktig både for myndigheter, tiltakshavere og andre at det finnes karttjenester som kan vise forekomster av myr i tråd med definisjonen i forbudet.

I erkjennelse av at alle landets myrer neppe noen gang vil bli kartlagt i felt og at alle analysebaserte kartlag vil ha sine svakheter, må det uansett gjøres konkrete vurderinger i de enkelte saker. Men det er avgjørende at vi har et offisielt kartlag som kan brukes til å veilede om hvor ytterligere vurdering av myr må gjøres.

Spørsmål 3: Hvilke konsekvenser vil det ha at et forbud får virkning for reguleringsplaner vedtatt før forbudet trer i kraft?

For reguleringsplaner som er eldre enn ti år, har kommunene allerede en plikt til å gjøre en vurdering av om plangrunnlaget er godt nok oppdatert ut fra dagens krav og føringer ved behandling av bygge- og anleggstiltak jf. pbl. § 12-4 siste ledd. Krødsherad kommune anerkjenner behovet for å tydeliggjøre at det må gjøres nye vurderinger av hensynet til myr i eldre reguleringsplaner. Planvask er en metode for å vurdere dette. For å støtte kommunene i oppfølgingen av dette ansvaret er det ønskelig med god veiledning til kommunene, gode kartlag og tilskuddsordninger til planvask.

I nyere reguleringsplaner bør hensynet til myr være grundig vurdert da det gjennom nasjonale forventninger, reviderte statlige planretningslinjer og rundskriv om innsigelsespraksis gradvis i løpet av de senere år har kommet tydeligere føringer om vektlegging av hensyn til myr i arealplanlegging. I nyere reguleringsplaner bør Statsforvalteren ha fremmet innsigelse hvis dette ikke er ivaretatt.

Et eventuelt forbud med tilbakevirkende kraft vil skape stor usikkerhet for både næringsliv, utbyggingsaktører og kommunene dersom helt ferske reguleringsplaner må opp til ny vurdering. Forutsigbarhet er et grunnleggende hensyn i plan- og bygningsloven, jf. formålsparagrafen § 1-1. Det vil også være best forenelig med systemet i plan- og bygningsloven, som legger opp til at nye bestemmelser som hovedregel ikke gis tilbakevirkende kraft.

Kommunedirektørens vurdering:

Forslaget til innspill til høring av endring i plan- og bygningsloven - forbud mot nedbygging av myr, viser at kommunen har stor forståelse for viktigheten av å bevare myrarealer. Sammen med målbare mål og allerede eksisterende reguleringer av myrområder med hjemmel i plan- og bygningsloven, nasjonale

forventninger og statlige planretningslinjer, vil kommunestyret kunne regulere dette i eget planarbeid, uten ytterligere forbud i plan- og bygningsloven. Øvrige innspill til definisjon av myr, behovet for et forutsigbart kartlag og vurderinger knytta til om forbudet får tilbakevirkende kraft er godt belyst. Forslaget svarer ut de tre konkrete spørsmålene departementene ber om svar på.

Vedlegg

- 1 Høring av endring i plan- og bygningsloven - forbud mot nedbygging av myr.PDF
- 2 Høringsnotat
- 3 Lovforslag